

8 | Tuntutan Bayaran Balik Kos Pembaharuan Lesen Perisian Berkaitan Sistem MyResults

- Pejabat Belanjawan Negara
Kementerian Kewangan**

TUNTUTAN BAYARAN BALIK KOS PEMBAHARUAN LESEN PERISIAN BERKAITAN SISTEM MyRESULTS

Pejabat Belanjawan Negara
Kementerian Kewangan

Perkara Utama

Apa yang diaudit?	• Tuntutan Bayaran Balik Kos Pembaharuan Lesen Perisian berkaitan Sistem MyResults yang dilaksanakan di Pejabat Belanjawan Negara, Kementerian Kewangan.
Mengapa ia penting untuk diaudit?	• Menentukan bayaran balik kos pembaharuan lesen perisian berkaitan Sistem MyResults adalah teratur dan mematuhi peruntukan undang-undang serta peraturan kewangan yang berkuat kuasa.
Apa yang ditemui Audit?	• Penemuan Audit adalah seperti berikut: - Tuntutan kos pembaharuan lesen perisian berjumlah RM4.30 juta tidak wajar dibayar oleh Kerajaan berdasarkan perkara berikut: ▪ pembayaran kos pembaharuan lesen perisian selepas bayaran muktamad tanpa perjanjian baharu ditandatangani;▪ Mesyuarat Penyelesaian Tuntutan tidak teratur dan tanpa punca kuasa yang sah; dan▪ dokumen tuntutan bayaran balik kos pembaharuan lesen perisian tidak disahkan oleh pegawai teknikal.

Syor Audit

- Pihak Audit mengesyorkan perkara seperti berikut:
 - memperkemaskan pemantauan terhadap pentadbiran kontrak, terutamanya projek yang telah diluluskan pelanjutan tempoh masa;
 - mendapatkan pandangan Peguam Cara Perbendaharaan semasa mengendalikan tuntutan yang tiada dalam mana-mana peruntukan kontrak untuk menjaga kepentingan Kerajaan; dan
 - sebarang tuntutan bayaran berkaitan projek ICT yang di luar tempoh sah perjanjian perlu dibincangkan dan diluluskan oleh Jawatankuasa Pemandu Projek.

8. TUNTUTAN BAYARAN BALIK KOS PEMBAHARUAN LESEN PERISIAN BERKAITAN SISTEM MYRESULTS

Pejabat Belanjawan Negara
Kementerian Kewangan

1. LATAR BELAKANG

1.1. Pembangunan Sistem MyResults telah diluluskan dalam Rancangan Malaysia Ke-10 bagi menyokong pelaksanaan Outcome Based Budgeting dan menggantikan Sistem Pengurusan Bajet. Sistem MyResults membolehkan Pejabat Belanjawan Negara (NBO) melaksanakan proses pemeriksaan dan kelulusan bajet serta pemantauan prestasi perbelanjaan berbanding *outcome* kementerian dan jabatan secara dalam talian.

1.2. Kementerian Kewangan (MoF) telah melantik syarikat 445590-U (syarikat) secara rundingan terus bagi pelaksanaan kontrak The Supply, Delivery, Installation, Development, Testing, Commissioning and Maintenance of Hardware and Software for the Implementation of the Budget Online System (perjanjian prinsipal). Tempoh perjanjian adalah selama 10 bulan bermula dari 3 Jun 2011 hingga 2 April 2012. Seterusnya, MoF telah menandatangani perjanjian tambahan pada 7 Januari 2013 bagi penambahan skop kerja dengan peningkatan kos sejumlah RM2.94 juta kepada RM25.47 juta. Tempoh siap dilanjutkan sehingga 3 Mac 2013 iaitu tambahan selama 11 bulan. Sebanyak tiga pelanjutan masa diluluskan selama 22 bulan bagi tempoh 4 Mac 2013 sehingga 31 Disember 2014. Bagaimanapun, Sistem MyResults tidak dapat disiapkan dalam tempoh lanjutan masa tersebut.

1.3. Pada 12 Mei 2015, MoF melalui surat rasmi telah memutuskan untuk tidak lagi melanjutkan tempoh perjanjian dan denda lewat dikenakan mulai 1 Januari 2015. Bagaimanapun, Mesyuarat Hala Tuju MyResults pada 15 Jun 2015 dan Mesyuarat Status Pembangunan MyResults dan Langkah ke Hadapan pada 15 Jun 2016 masih membenarkan syarikat untuk meneruskan sesi pengujian.

1.4. Pembangunan Sistem MyResults siap pada 8 November 2018 dengan perakuan Pengujian Penerimaan Akhir oleh MoF. Hal ini menjadikan tempoh keseluruhan pembangunan Sistem MyResults adalah selama 89 bulan. Bayaran muktamad berjumlah RM3.55 juta telah dijelaskan pada 26 Mac 2019. Amaun bayaran muktamad ini telah mengambil kira pengenaan denda lewat berjumlah RM3.06 juta. Ringkasan kronologi pembangunan Sistem MyResults sehingga bayaran muktamad adalah seperti dalam **Jadual 8.1.**

JADUAL 8.1
KRONOLOGI PEMBANGUNAN
SISTEM MYRESULTS BAGI TEMPOH 2011 HINGGA 2019

BIL.	TARIKH	PERKARA	KETERANGAN	AMAUN (RM Juta)
1.	2 Jun 2011	Surat Setuju Terima	Tempoh pembangunan Sistem MyResults bermula dari 3 Jun 2011 hingga 2 April 2012	22.53
2.	6 Disember 2011	Perjanjian PERB/BP/26/11	Perjanjian prinsipal ditandatangani	-
3.	7 Januari 2013	Perjanjian tambahan PERB/BP/19/2012	Pertambahan skop projek melibatkan tambahan kos dan pelanjutan tempoh perjanjian sehingga 3 Mac 2013	2.94
4.	11 April 2013	Lanjutan masa pertama	4 Mac 2013 hingga 30 Disember 2013 (10 bulan)	-
5.	9 September 2013	Lanjutan masa kedua	31 Disember 2013 hingga 30 April 2014 (4 bulan)	-
6.	23 Mei 2014	Lanjutan masa ketiga	1 Mei 2014 hingga 31 Disember 2014 (8 bulan)	-
7.	12 Mei 2015	Surat makluman tiada pelanjutan tempoh perjanjian dipertimbangkan	Denda lewat akan dikenakan mulai 1 Januari 2015.	-
			Bayaran setakat 31 Disember 2014	(18.80)
			Baki perjanjian pada 31 Disember 2014	6.67
8.	1 Januari 2015 hingga 7 November 2018	Denda lewat	Kadar maksimum sebanyak 12% daripada nilai perjanjian	3.06
9.	8 November 2018	Pengujian Penerimaan Akhir	Tempoh jaminan adalah sehingga 8 November 2019	-
10.	26 Mac 2019	Bayaran muktamad	Bayaran muktamad dijelaskan setelah ditolak pengenaan denda lewat berjumlah RM3.06 juta dan potongan lain berjumlah RM0.06 juta	3.55

Sumber: Pejabat Belanjawan Negara, Kementerian Kewangan

2. OBJEKTIF AUDIT

Pengauditan dilaksanakan untuk menentukan sama ada bayaran balik kos pembaharuan lesen perisian berkaitan Sistem MyResults adalah teratur dan mematuhi peruntukan undang-undang serta peraturan kewangan yang berkuat kuasa.

3. SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

3.1. Pengauditan ini dijalankan di Pejabat Belanjawan Negara (NBO) yang berperanan sebagai pengurus projek dan pengguna Sistem MyResults. Sampel yang diaudit meliputi tiga Arahkan Pembayaran berjumlah RM7.85 juta terdiri daripada bayaran muktamad berjumlah RM3.55 juta pada tahun 2019 dan bayaran tuntutan kos pembaharuan lesen perisian berjumlah RM4.30 juta pada tahun 2020. Sampel ini dipilih kerana terdapat bayaran tambahan berkaitan pembangunan Sistem MyResults selepas daripada bayaran muktamad.

3.2. Pengauditan ini dijalankan dengan menyemak dokumen perjanjian dan dokumen lain seperti minit mesyuarat, memo Bahagian Perolehan Kerajaan, Bahagian Teknologi

Maklumat, Bahagian Dasar Saraan dan Pengurusan, serta Bahagian Undang-undang MoF. Sesi temu bual dengan pegawai NBO turut diadakan.

4. PENEMUAN AUDIT

Pengauditan telah dilaksanakan pada bulan Februari hingga Mac 2021. Maklum balas daripada NBO telah diterima pada 11 Jun 2021. Perkara yang ditemui serta maklum balas telah dibincangkan dalam Mesyuarat Penutup yang diadakan pada 2 Julai 2021. NBO telah mengemas kini maklum balas selepas Mesyuarat Penutup yang diterima pada 6 Julai 2021. Penjelasan lanjut bagi setiap penemuan adalah seperti di perenggan 4.1.

4.1. Tuntutan Kos Pembaharuan Lesen Perisian Berjumlah RM4.30 Juta Tidak Wajar Dibayar oleh Kerajaan

4.1.1. Pada 6 Ogos 2019 dan 20 Disember 2019, pihak syarikat telah mengemukakan tuntutan sejumlah RM8.25 juta kepada MoF. Tuntutan tersebut terdiri daripada rayuan pengurangan denda lewat berjumlah RM3.06 juta; kos perubahan arkitektur sistem berjumlah RM0.89 juta; dan kos pembaharuan lesen perisian bagi tempoh 2015 hingga 2018 yang telah ditanggung oleh syarikat berjumlah RM4.30 juta. Ringkasan tuntutan syarikat adalah seperti dalam **Jadual 8.2**.

JADUAL 8.2
RINGKASAN TUNTUTAN SYARIKAT

BIL.	RAYUAN SYARIKAT SELEPAS BAYARAN MUKTAMAD		AMAUN (RM Juta)
	TARIKH RAYUAN	PERIHAL TUNTUTAN	
1.	6 Ogos 2019	Pengurangan denda lewat	3.06
2.	20 Disember 2019	Kos perubahan arkitektur sistem tahun 2013	0.89
3.		Kos pembaharuan lesen perisian bagi tempoh tahun 2015 hingga 2018: a. Perisian Phoenix – RM3.47 juta b. Perisian Jitterbit – RM0.83 juta	4.30
		JUMLAH TUNTUTAN	

Sumber: Surat Rayuan Syarikat Bertarikh 6 Ogos 2019 dan 20 Disember 2019

4.1.2. Pada 14 Julai 2020 dan 11 Ogos 2020, MoF telah menjelaskan bayaran balik tuntutan kos pembaharuan lesen perisian Phoenix dan Jitterbit berjumlah RM4.30 juta.

4.1.3. Semakan Audit mendapati berlaku ketidakpatuhan dalam pembayaran tuntutan kos pembaharuan lesen perisian berjumlah RM4.30 juta berkaitan Sistem MyResults seperti berikut:

a. Pembayaran Kos Pembaharuan Lesen Perisian Selepas Bayaran Muktamad Tanpa Perjanjian Baharu Ditandatangani

- i. Mesyuarat Jawatankuasa Pemandu MyResults bertarikh 23 Januari 2019 telah meluluskan terma bayaran muktamad untuk Sistem MyResults. Terma bayaran muktamad berkenaan telah dikemukakan kepada syarikat melalui surat rasmi bertarikh 25 Mac 2019. Antara terma bayaran muktamad ialah **tiada lagi sebarang tuntutan bayaran berbangkit selepas bayaran muktamad dijelaskan**. Syarikat telah menandatangani persetujuan pada tarikh yang sama.
- ii. Selepas tamat tempoh pelanjutan masa pada 31 Disember 2014, **tiada perjanjian baharu mengenainya ditandatangani**. Pelaksanaan sesi pengujian Sistem MyResults bagi tempoh tahun 2015 hingga 2018 diteruskan berdasarkan keputusan Mesyuarat Hala Tuju MyResults dan Mesyuarat Status Pembangunan MyResults dan Langkah ke Hadapan. Selain itu, tiada rekod menunjukkan kos pelaksanaan pengujian dan kelangsungan pembangunan Sistem MyResults ada dibangkitkan oleh syarikat atau dibincangkan dalam mesyuarat.
- iii. Tindakan syarikat mengemukakan tuntutan kos pembaharuan lesen perisian bagi tempoh 2015 hingga 2018 pada 20 Disember 2019 didapati **tidak mematuhi terma bayaran muktamad** yang telah dipersetujui pada 25 Mac 2019. MoF pula didapati **tidak menguatkuasakan terma bayaran muktamad** bagi melindungi kepentingan Kerajaan. Selain itu, **tiada perjanjian baharu ditandatangani antara kedua-dua pihak**. Oleh itu, **tindakan MoF menjelaskan pembayaran tuntutan syarikat yang berjumlah RM4.30 juta adalah tidak wajar**.
- iv. Perkara ini disebabkan **tiada peruntukan perundangan yang boleh dijadikan asas bayaran balik kos pembaharuan lesen perisian berjumlah RM4.30 juta selepas lanjutan masa ketiga tamat pada 31 Disember 2014**. Hal ini juga selaras dengan ulasan Peguam Cara Perbendaharaan bertarikh 27 April 2020 bahawa **tindakan syarikat mendahulukan perbelanjaan menunjukkan pihak syarikat telah bersetuju untuk menanggung kos berkenaan**.

Maklum balas MoF yang diterima pada 6 Julai 2021

Timbalan Pengarah Belanjawan Negara (TPBN) Dasar dan Prestasi telah menyediakan minit pertimbangan bertarikh 1 April 2020 kepada Ketua Setiausaha Perbendaharaan (KSP) dengan syor supaya tuntutan kos pembaharuan lesen perisian berjumlah RM4.30 juta dibayar balik dan denda lewat yang telah dikenakan berjumlah RM3.06 juta dikembalikan semula kepada syarikat. KSP telah bersetuju dengan syor NBO atas justifikasi syarikat telah menanggung kos berkenaan bagi memastikan Sistem MyResults dapat berfungsi dengan sempurna. Pembayaran ini juga merujuk surat persetujuan MoF bertarikh 8 April 2014 untuk mempertimbangkan tuntutan kos pembaharuan lesen secara imbuhan-balik.

Pernyataan Audit	Surat persetujuan MoF bertarikh 8 April 2014 adalah merujuk kepada cadangan syarikat untuk pembaharuan lesen perisian berkaitan Sistem MyResults bagi tempoh 4 Mac 2013 hingga 31 Disember 2014. Sebaliknya, tuntutan syarikat adalah bagi tempoh perkhidmatan 2015 hingga 2018 iaitu selepas pelanjutan masa tamat dan denda lewat telah mula dikenakan.
-----------------------------	--

b. Mesyuarat Penyelesaian Tuntutan Tidak Teratur dan Tanpa Punca Kuasa yang Sah

- i. Pekeliling Transformasi Pentadbiran Kerajaan Bilangan 3 Tahun 2018, Perenggan 4.2.3(a) Panduan Pengurusan Projek ICT Sektor Awam menyatakan Jawatankuasa Pemandu Projek adalah jawatankuasa tertinggi dalam struktur tadbir urus projek teknologi maklumat dan komunikasi (ICT). Jawatankuasa ini dipengerusikan oleh Ketua Agensi dan ahlinya hendaklah dilantik secara rasmi. Bidang tugas utama Jawatankuasa antaranya adalah meluluskan setiap pembayaran projek.
- ii. Semakan Audit mendapati rayuan **tuntutan syarikat pada 20 Disember 2019 bagi perkhidmatan selepas tempoh sah perjanjian iaitu selepas tempoh lanjutan masa ketiga tamat pada 31 Disember 2014 tidak dirujuk kepada Jawatankuasa Pemandu Projek.** Sebaliknya, rayuan tuntutan syarikat dibincangkan dalam satu sesi mesyuarat antara pihak Kerajaan dan syarikat bertarikh 19 Mac 2020. Pihak Kerajaan diwakili oleh Setiausaha Bahagian Teknologi Maklumat yang bertindak sebagai pengerusi mesyuarat dan lima orang pegawai NBO. Mesyuarat memutuskan untuk mempertimbangkan tuntutan syarikat dan seterusnya menyediakan minit pertimbangan Ketua Setiausaha

Perbendaharaan (KSP). Bagaimanapun, semakan lanjut Audit mendapati **pengerusi mesyuarat** iaitu Setiausaha Bahagian Teknologi Maklumat dan ahlinya **tidak dilantik secara rasmi dan tidak menerima penurunan kuasa daripada Pegawai Pengawal bagi mewakili Jawatankuasa Pemandu Projek.**

- iii. Memandangkan tuntutan bayaran balik kos pembaharuan lesen ini adalah di luar tempoh sah perjanjian, pandangan perundangan adalah amat penting bagi melindungi kepentingan Kerajaan. Bagaimanapun, **mesyuarat** ini **tidak dianggotai atau dihadiri oleh Peguam Cara Perbendaharaan atau wakil yang menyebabkan keputusan mesyuarat tidak mengambil kira aspek perundangan dalam menentukan kewajaran tuntutan syarikat.**

Maklum balas MoF yang diterima pada 6 Julai 2021

Selaras dengan syor Bahagian Dasar Saraan dan Pengurusan, MoF bertarikh 12 Mac 2020 yang menyatakan keperluan untuk mengadakan perbincangan antara Kerajaan dan syarikat berhubung tuntutan syarikat, NBO telah mengadakan mesyuarat bersama wakil syarikat pada 19 Mac 2020 bagi mendapatkan kata pemutus. Mesyuarat telah bersetuju supaya NBO menyediakan minit pertimbangan untuk kelulusan KSP memandangkan perjanjian telah tamat tempoh dan keputusan untuk pertimbangan tuntutan syarikat adalah di bawah bidang kuasa KSP sebagai Pegawai Pengawal.

Pernyataan Audit	Pelaksanaan Mesyuarat Penyelesaian Tuntutan pada 19 Mac 2020 tanpa punca kuasa yang sah dan tanpa kehadiran Peguam Cara Perbendaharaan atau wakil adalah tidak selaras dengan peruntukan Pekeliling Transformasi Pentadbiran Kerajaan Bilangan 3 Tahun 2018.
-----------------------------	---

c. Dokumen Tuntutan Bayaran Balik Kos Pembaharuan Lesen Perisian Tidak Disahkan oleh Pegawai Teknikal

- i. Arahan Perbendaharaan 99(e) menyatakan baucar bayaran hendaklah mengandungi suatu perakuan bekalan, perkhidmatan atau kerja telah dilaksanakan dengan sempurna.
- ii. Syarikat telah mengemukakan salinan pesanan pembelian, baucar bayaran, invois dan borang kiriman wang sebagai bukti bayaran kos pembaharuan lesen

perisian berjumlah RM4.30 juta yang telah didahulukan oleh syarikat dari tahun 2015 hingga 2018 untuk menyokong tuntutan bertarikh 6 Ogos 2019 dan 20 Disember 2019.

- iii. Semakan Audit terhadap dokumen sokongan bagi Arahan Pembayaran nombor rujukan 12004052 dan 12004695 mendapati **tiada perakuan pegawai teknikal** terhadap dokumen tuntutan oleh syarikat. Perkara ini **tidak mematuhi peruntukan Arahan Perbendaharaan 99(e) dan tidak memelihara kepentingan Kerajaan.**

Maklum balas MoF yang diterima pada 6 Julai 2021

Merujuk kepada minit mesyuarat bertarikh 19 Mac 2020, pihak BTM mencadangkan supaya invois dan resit bayaran yang dikemukakan oleh syarikat perlu diteliti bersama pihak BTM. Bagaimanapun, NBO tidak meneliti invois dan resit bayaran berkenaan bersama-sama pihak BTM. Pengesahan bayaran dibuat oleh TPBN Prestasi melalui memo bertarikh 25 Jun 2020. Sehubungan itu, NBO mendapati wujud ruang untuk memantapkan prosedur bayaran bagi memastikan tadbir urus dari aspek semak imbang.

Pernyataan Audit	Pembayaran kos pembaharuan lesen perisian bagi tempoh tahun 2015 hingga 2018 merupakan pembayaran tidak wajar kerana tiada perjanjian mengenainya ditandatangani dan tidak mematuhi terma bayaran muktamad yang telah dipersetujui. Perkara ini menyebabkan Kerajaan menanggung bebanan kos tambahan berjumlah RM4.30 juta walaupun Sistem MyResults masih belum boleh digunakan dalam tempoh berkenaan.
-------------------------	---

5. RUMUSAN AUDIT

Secara keseluruhannya, berdasarkan skop dan sampel Audit, pembayaran tuntutan kos pembaharuan lesen perisian berkaitan Sistem MyResults berjumlah RM4.30 juta didapati tidak teratur. Perkara ini berlaku kerana pembayaran telah dibuat tanpa didasari dengan perjanjian yang sah; tidak mematuhi terma bayaran muktamad yang telah dipersetujui serta tiada perakuan pegawai teknikal. Selain itu, pelaksanaan Mesyuarat Penyelesaian Tuntutan didapati tidak mempunyai punca kuasa yang sah.

6. SYOR AUDIT

Bagi memastikan tindakan pematuhan kepada peraturan kewangan, MoF perlu mengambil tindakan berikut:

- 6.1. memperkemaskan pemantauan terhadap pentadbiran kontrak, terutamanya projek yang telah diluluskan pelanjutan tempoh masa;
- 6.2. mendapatkan pandangan Peguam Cara Perbendaharaan semasa mengendalikan tuntutan yang tiada dalam mana-mana peruntukan kontrak untuk menjaga kepentingan Kerajaan; dan
- 6.3. sebarang tuntutan bayaran berkaitan projek ICT yang di luar tempoh sah perjanjian perlu dibincangkan dan diluluskan oleh Jawatankuasa Pemandu Projek.